Aftale om omkostningsberegning

og betalingsmodeller

på det specialiserede social- og undervisningsområde

(Takstaftale)

mellem

kommunerne i Region Sjælland

samt Region Sjælland

Gældende for takstberegningen i budget 2027-2028

KLADDE

1. Indledning 4
Forord 4
2. Nyt i takstaftalen 2027-2028 4
Takstanbefaling 2027-2028 4
3. Baggrund: Omfattede tilbud og lovgrundlag 4
Tilbud der er omfattet af Rammeaftalen 5
Det specialiserede socialområde 5
Specialundervisningsområdet 6
Lovgrundlag for Rammeaftalen 7
4. Takststruktur 9
Takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering 9
Takststruktur der er baseret på ydelsespakker 10
Aftaler 11
Betalingsmodeller 11
5. Takstbetaling 11
A. Generelt om taksbetaling 11
B. Overordnede krav til takstberegning 12
C. Takstberegningens elementer 12
Udgifter og indtægter, der er direkte henførbare til det enkelte tilbud: 12
Direkte henførbare omkostninger 13
Kørselsudgifter 13
Indirekte udgifter 14
Administrationsudgifter i regionen 14
Administrationsudgifter i kommunerne 14
Tilsyn i regionen og kommunerne 14
D. Finansiering af "tomgangsudgifter" i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud 14
E. Finansiering af generelle udviklingsomkostninger 16
F. Puljer 16
G. Udgifter vedr. rammeaftaleudarbejdelse 16
H. Afskrivninger på aktiver 17
I. Forrentning af aktiver 17
Kommunerne 17

KLADE

Regionen 17
J. Tjenestemandspensioner 17
K. Belægningsprocent 18
6. Tillægsydelser 18
7. Abonnementsbetaling 18
8. Objektiv finansiering 18
Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende 18
undervisningstilbud m.v. (Bek.760 af 24/06/2014) 18
Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner 19
BEK nr 864 af 19/06/2025, §§ 17-20, samt § 23) 19
§ 23. Driften af den sikrede boform Kofoedsminde, Region Sjælland, for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse, skal have ophold på en sikret afdeling i et botilbud efter § 108 i lov om social service, finansieres ved objektiv finansiering. 21
Stk. 2. Den objektive finansiering, jf. stk. 1, fastsættes af driftsherren på baggrund af beregningsgrundlaget, jf. § 2. Et eventuelt over- eller underskud på den objektive finansiering i forhold til det endelige regnskab indregnes i beregningsgrundlaget for efterfølgende år, jf. §§ 3-7. 21
Stk. 3. Udgifterne til den objektive finansiering fordeles mellem landets kommuner efter det samlede folketal i den enkelte kommune pr. 1. januar i året forud for driftsåret. 21
Stk. 4. Driftsherren opkræver den objektive finansiering senest inden udgangen af 1. kvartal i driftsåret... 21
9. Regulering for over- eller underskud 21
10. Driftsændringer og informationspligt 22
11. Betalingsforhold 23
Opsigelsesvarsler 24
12. Standardkontrakter 24
13. Task force ved lukningstruede tilbud 27
14. Borgeres egenbetaling 28
15. Tællemetode ved aflastningstilbud til børn, unge og voksne 30
16. Ledsagelse ved sygehusindlæggelse 30
Bilag 31

KLADE

1. Indledning

Forord
Af økonomiaftale 2027 mellem Regeringen og KL fremgår følgende omkring **Pris – og lønudvikling:**
"Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen (PL) for kommunerne fra 2026-2027 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 2,6 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 2,7 pct. fra 2026-2027, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 1,8 pct. fra 2026-2027."
(Aftale om kommunernes økonomi for 2027; 6 : aftale-om-kommunernes-oekonomi-2027.pdf)

2. Nyt i takstaftalen 2027-2028

Der er pr. 1/7-2025 trådt en revideret finansieringsbekendtgørelse i kraft Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (BEK nr 864 af 19/06/2025)

Der er pr. pr. 1/1-2026, trådt en revideret rammeaftalebekendtgørelse i kraft: Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK nr 1561 af 05/12/2025) Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde

Der er pr. 1/1-2026 trådt en ny bekendtgørelse om Socialtilsyn i kraft Socialtilsynsbekendtgørelsen (BEK nr 1559 af 05/12/2025)

Der er pr. 1/7-2026 offentliggjort en revideret Bekendtgørelse af barnets lov (LBK nr 642 af 01/07/2026) retsinformation.dk/eli/lta/2026/642

Der er pr. 1/7-2026 trådt en revideret Bekendtgørelse om lov om social service i kraft (LBK nr 641 af 01/07/2026) Serviceloven

Takstanbefaling 2027-2028

Rammeaftalen har siden 2012 rummet en takstanbefaling og følgende takstanbefaling for 2027-2028 er 11/9 godkendt af KKR Sjælland

Takstanbefaling 2027-2028:
Alle kommuner skal sikre et målrettet arbejde for konstant driftsoptimering med den hensigt at reducere taksterne på de takstbelagte institutioner og stram udgiftsstyring generelt, herunder ved køb hos private, og takster må, efter efterregulering, kun stige svarende til P/L

3. Baggrund: Omfattede tilbud og lovgrundlag

Kommunalbestyrelserne i regionen og Regionsrådet indgår hvert andet år en rammeaftale jf.

lov om social service, barnets lov samt lov om almene boliger.[1]

Rammeaftalen kan opdeles i en udviklingsdel (behov for tilbud, faglig udvikling) og en styringsdel (kapacitets- og økonomistyringsdel) samt en række fokusområder.

Styringsdelen lægger rammerne for kapacitets- og prisudviklingen for rammeaftaletilbuddene. Styringsaftalens primære formål er at beskrive principperne for finansiering, takstberegning og betalingsmodeller for kommunale og regionale sociale tilbud i den sjællandske region.

Denne takstaftale er et bilag til rammeaftalen og herunder særligt til rammeaftalens styringsdel.

Tilbud der er omfattet af Rammeaftalen

Det specialiserede socialområde

Rammeaftalen omfatter følgende tilbud, jf. Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde af 5. december 2025 (BEK nr 1561 af 5/12/2025)

1. Døgninstitutioner efter § 43, stk. 3, i barnets lov, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger.

2. Særlige dagtilbud efter § 83 i barnets lov.

3. Særlige klubtilbud efter § 84 i barnets lov.

4. Tilbud om behandling af personer med stofmisbrug efter §§ 101 og 101 a i lov om social service og § 33 i barnets lov.

5. Beskyttet beskæftigelse efter § 103 i lov om social service.

6. Aktivitets- og samværstilbud efter § 104 i lov om social service.

7. Botilbud, krisecentre og forsorgshjem m.v. efter §§ 107-110 i lov om social service.

8. Almene ældreboliger, der ejes af en region, en kommune, en almen boligorganisation eller en selvejende institution, og som er tilvejebragt med særligt henblik på at betjene personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne efter § 105, stk. 2, i lov om almene boliger m.v.

9. Plejeboliger efter lov om boliger for ældre og personer med handicap.

10. Køb af specialrådgivningsydelser i tilknytning til de konkrete tilbud, der er omfattet af rammeaftalen, jf. § 5, stk. 1, nr. 1.

11. Regionsrådets opgave i forhold til at medvirke til at tilvejebringe hensigtsmæssige og sikre hjælpemidler, jf. § 5, stk. 3, i lov om social service og § 13, stk. 3, i barnets lov.

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

[1] Jf. §1 og §8 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (Bekendtgørelse nr. 1561 af 5/12/2025)

Private tilbud drevet med driftsaftale/overenskomst er ikke omfattet af Rammeaftalen[2].

Specialundervisningsområdet

Rammeaftalen omfatter regionale specialundervisningstilbud jf. Bekendtgørelse af den 24. juni 2014 om Rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud mv.

1) De regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud med specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand for børn og unge samt specialpædagogisk bistand for børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 3.

2) De lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, der overtages af en kommunalbestyrelse i henhold til § 1, stk. 1 eller 2, i lov nr. 632 af 16. juni 2014 om kommunernes overtagelse af de regionale lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

3) De regionale undervisningstilbud med specialundervisning og specialpædagogisk bistand for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre), jf. § 1, stk. 3, i Lov om specialundervisning for voksne.

Rammeaftalen anvendes derudover på følgende typer af specialundervisningstilbud i regionen:

- *Specialundervisning efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2*[3]

Regionale og kommunale kommunikationscentre er omfattet af Rammeaftalen.

Kommunale tilbud, som alene anvendes af driftskommunen, indgår ikke i rammeaftalen.

Rammeaftalen skal udarbejdes i overensstemmelse med gældende lovgivning[4] og skal indeholde følgende vedrørende økonomi og kapacitet[5]:

---

[2] I vejledning nr. 1 til Serviceloven, af den 28. marts 2017, fremhæves det, at private tilbud, herunder selvejende institutioner, der har indgået driftsaftale med kommunale og regionale driftsherrer, ikke indgår i Rammeaftalen.

[3] Specialundervisningen efter Folkeskolelovens § 20 stk. 2 er ikke en del af rammeaftalen jf. rammeaftalelovgivningen, men de 17 kommuner i region Sjælland har valgt at koordinere de tilbud (specialskoler), hvor der er mindst 5 kommuner, der bruger tilbuddet - indgår i en allonge til rammeaftalen med aftaler tilsvarende dem som er gældende for den egentlige rammeaftale herunder udviklingsdel og styringsdel samt takstaftale. Allongen er vedlagt i bilag til rammeaftalen

[4] Se bl.a.: Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (BEK nr. 219 af 10/02/2022

[5] Jf. § 5 i Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (Bekendtgørelse nr. 378 af 04/04/2024)

1. Angivelse af hvilke konkrete tilbud der er omfattet, jf. § 1.
2. Aftaler om udviklingen i taksterne for tilbud omfattet af aftalen inden for rammerne af bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.
3. Aftaler om takst- og prisstrukturen for de omfattede tilbud inden for rammerne af bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.
4. Aftaler om oprettelse og lukning af tilbud og pladser.
5. Aftaler om principper for evt. indregning af driftsherrens udgifter ved oprettelse og lukning af tilbud aftalt i rammeaftaleregi inden for rammerne af bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner.
6. Aftaler om frister for afregning for brug af tilbud.
7.Tilkendegivelse fra kommunalbestyrelserne om overtagelse af regionale tilbud efter kapitel 33 i lov om social service og §§ 174-179 i barnets lov og fastlæggelse af, i hvilket omfang overtagne tilbud skal stå til rådighed for de øvrige kommuner.
8. Vurdering og beskrivelse af økonomi og kapacitet for tilbud omfattet af rammeaftalen, jf. § 1.
9. Samlet skøn over behovet for regulering i antallet af pladser eller tilbud.
Stk. 2. Tilbud, som anvendes af flere kommuner end driftskommunen, kan undtages fra stk. 1, nr. 8, hvis der er indgået en aftale mellem driftskommunen og en anden eller få andre kommuner, som anvender de konkrete tilbud, hvis aftalen omfatter punkterne efter stk. 1, nr. 2, 3 og 6.

Disse elementer indgår i nærværende takstaftale.

Lovgrundlag for Rammeaftalen

Denne takstaftale om omkostningsberegninger og betalingsmodeller omfatter følgende love og de fælles retningslinjer for takst- og ydelsesstrukturen i Rammeaftale Sjælland baserer sig på følgende regelsæt og vejledninger:

Der er pr. 1/7-2025 trådt en revideret finansieringsbekendtgørelse i kraft Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner (BEK nr 864 af 19/06/2025)

Der er pr. pr. 1/1-2026, trådt en revideret rammeaftalebekendtgørelse i kraft: Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde (BEK nr 1561 af 05/12/2025) Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde

Der er pr. 1/7-2026 offentliggjort en revideret Bekendtgørelse af barnets lov (LBK nr 642 af 01/07/2026) retsinformation.dk/eli/lta/2026/642

KLADE

Serviceloven Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr. 641 af 01/07/2026)

Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på det sociale område og på det almene ældreboligområde af 05/12/2025

Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. af 24/06/2014.

Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner af 19/6/2025

Bekendtgørelse om aflønning og befordringsudgifter m.v. i beskyttet beskæftigelse, særligt tilrettelagte beskæftigelsesforløb og aktivitets- og samværstilbud af 19/6/2011

Bekendtgørelse om overtagelse af aktiver og passiver, rettigheder og pligter samt ansatte i regionale sociale tilbud og i regionale almene ældreboliger m.v., herunder regler om fordeling af pensionsforpligtelser, der overtages af en kommunalbestyrelse af 6/7/2026

Bekendtgørelse af 1. oktober 2021 af lov om folkeskolen[6]

Bekendtgørelse af 9. august 2021 af lov om specialundervisning for voksne[7]

Bekendtgørelse af sundhedsloven af 27/1-2022 om sundhedslovsydelser, der leveres på tilbud efter Serviceloven[8].

Bekendtgørelse af barnets lov (LBK nr 642 af 01/07/2026) retsinformation.dk/eli/lta/2026/642

---

[6] Bekendtgørelse af lov om folkeskolen (LBK nr 1887 af 01/10/2021)

- Specialundervisning og specialpædagogisk bistand efter § 20 stk. 3 (lands- og landsdelsdækkende tilbud).
- Kommunal specialundervisning efter § 20 stk. 2.

[7] Bekendtgørelse af lov om specialundervisning for voksne (LBK nr 1653 af 09/08/2021)

- Specialundervisning for voksne § 1, stk. 3 (regionale tilbud til personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder).

[8] § 142. Kommunalbestyrelsen tilbyder personer, som ønsker at komme i stofmisbrugsbehandling efter denne lov eller efter lov om social service, en vederlagsfri lægesamtale. LBK nr 275 af 12/03/2025 Sundhedsloven

Indenrigsministeriets budget og regnskabssystem for kommuner og regioner. Denne opdateres løbende på ministeriets hjemmeside.

Derudover reguleres køb/salg af tilbud, indsatser og ydelser mellem køber og sælger af den konkrete betalingsaftale og herunder af de nationale standardkontrakter på voksenområdet og på børneområdet. Det anbefales, at såvel køber som sælger anvender de nationale standardkontrakter.

Efter serviceloven er udgangspunktet for den kommunale finansiering takstbetaling for den enkelte plads. Ud over taksten skal der kunne differentieres i forhold til specielle behov. Taksterne beregnes på basis af omkostningsprincippet.

4. Takststruktur

Under Rammeaftalen kan der anvendes tre modeller for fastsættelse af takster:

1. Takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering.
2. Takststruktur, der er baseret på ydelsespakker.
3. Aftaler herunder abonnementsordning[9], forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar.

Uanset takststruktur gælder følgende principper:

- Ændring i taksten enten ved ændring i ydelsespakke, takstgruppe eller i særforanstaltning forudsætter, at der er enighed mellem handlekommune og leverandør(revisitering)
- Principperne for efterregulering er de samme uanset takststruktur

Ved ændring i takststrukturen gælder følgende principper:

- Hovedreglen er, at taksten ikke ændres i løbet af året.
- Ved ændring i takststruktur hvad enten det er fra de traditionelle takstberegningssystemer til et nyt baseret på ydelsespakker eller omvendt, forudsættes det, at de samlede driftsomkostninger (takstgrundlaget) ikke øges (under forudsætning af uændret støtte- og plejebehov).

Implementering af ny takststruktur skal foregå i god tid og med dialog og involvering af handlekommunen. Det er handlekommunen, der har kompetencen i forhold til at indplacere borgeren i rette ydelsespakke. I den konkrete proces med ændring af en takststruktur vil det oftest være leverandøren, der kommer med et forslag til indplacering i en ny takststruktur.

Takststruktur, der bygger på takster, som er gennemsnitlige og rummelige, men med mulighed for differentiering

Denne takststruktur bygger på følgende principper:

- Færrest mulige takster for hvert tilbud/institution
- Færrest mulige tillægsydelser – anvendes ved særlige behov

[9] Det gælder også objektiv finansiering

Principperne skal sikre, at takststrukturen er enkel og let at administrere for tilbuddene, kommuner og regionen.

Formålet er at sikre mere forudsigelige indtægter og udgifter for henholdsvis udbyder og køber i budgetåret. Der er ved udformning af takstprincipperne foretaget en afvejning mellem hensynet til, at der skal betales for "det man får" og hensynet til, at takststrukturen skal være enkel og overskuelig at administrere samt give tilbuddene så fleksible rammer, at en rationel drift kan gennemføres.

Den enkelte borger kan have et meget svingende funktionsniveau med svingende behov for bistand, pleje og omsorg. Det er derfor vigtigt, at takststrukturen udformes på en sådan måde, at den giver det enkelte tilbud mulighed for en fleksibel ressourceudnyttelse inden for tilbuddets samlede ramme[10].

Indholdet i tilbuddene må nødvendigvis ses i sammenhæng. De enkelte delydelser, som dagligdagen og det pædagogiske arbejde eventuelt kan deles op i, kan ikke stå alene, men vil for den overvejende dels vedkommende være hinandens forudsætning og tilsammen udgøre det behandlingsmæssige eller pædagogiske fundament for tilbuddet. Denne "pakke" af delydelser definerer tilbuddets basistilbud, og taksten er betalingen for denne. Det betyder, at de enkelte takster så vidt muligt skal omfatte et så bredt felt af ydelser, at hyppige forhandlinger om behovet for tillægstakster for supplerende ydelser undgås.

Takststrukturen på det enkelte tilbud
Der skal som udgangspunkt beregnes én takst for hver gruppe af borgere, som, hvad personaleressourcer angår, modtager ydelser af et ensartet omfang, og som indgår i samme faglige og driftsmæssige sammenhæng. Taksterne bør differentieres, når personudgifterne mellem grupper af borgere/enkeltborger bliver stor. Det er den enkelte driftsherres vurdering, hvornår der skal foretages en takstdifferentiering.

Takststruktur der er baseret på ydelsespakker

Der er følgende fælles principper, der understøtter arbejdet med takststrukturer og ydelsespakker:

- En fælles grundtakst, som bl.a. kan indeholde administration, omkostninger vedr. bygninger, samt eventuelt nattevagt. Grundtaksten er afhængig af den enkelte geografiske enhed blandt andet fordi bygningerne kan etableres og drives efter forskellige lovgrundlag (serviceloven eller almenboligloven) og på grund af forskelle i forrentning og afskrivninger.
- Ydelsespakkerne skal på den ene side være så økonomisk smalle, at det sikres, at udgiften svarer til de ydelser, der modtages. Men skal samtidig være så rummelige, at det begrænser antallet af pakkeskift.
- Med en takststruktur baseret på ydelsespakker skal der være opmærksomhed omkring incitamenterne til at reducere udgifterne for borgeren.

[10] F.eks. ressourcer, som én borger har særlig behov for den ene dag, skal den næste dag uden problemer kunne flyttes til en anden borger, hvis der er behov for det.

Aftaler

Abonnementsordning
Det er muligt at fravige takstprincippet og i stedet indgå aftale om abonnementsordninger eller andre ordninger, der indebærer fælles finansiering uden direkte sammenhæng til anvendelsen af tilbuddene. Ministeriet betragter muligheden for abonnementsordninger som et væsentligt element i muligheden for at understøtte efterspørgslen efter de mest specialiserede tilbud.

Forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar
Der er mulighed for at indgå forpligtende købsaftaler og delt finansieringsansvar. Ved forpligtende købsaftaler, forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser garanterer for betaling af et bestemt antal pladser i et tilbud i en aftalt periode, hvis pladserne ikke efterspørges af andre.

Ved aftaler om delt finansieringsansvar, forstås aftaler, hvor en eller flere kommunalbestyrelser bidrager til finansieringen af et konkret tilbud, uden at kommunalbestyrelsen selv er driftsherre.

Betalingsmodeller

Betalingsmodeller angiver de konkrete måder, hvor der afregnes for konkrete indsatser og ydelser på et tilbud/institution.
Den overvejende måde for afregning sker via takstbetaling.

Der opereres med følgende betalingsmodeller:
- Traditionel takstbetaling.
- Afregning for tillægsydelser og særforanstaltning
- Abonnements- eller kontrakt betaling.
- Objektiv finansiering og delvis objektiv finansiering

Det er en forudsætning for betalinger mellem myndighed og leverandør, at der indgås en skriftlig betalingsaftale, som indeholder en stillingtagen til takster og eventuelle tillægsydelser[11].

5. Takstbetaling

A. Generelt om taksbetaling
Den traditionelle takstbetaling udgør en takst for et tilbud opgjort enten som en døgntakst eller dagstakst.

Sammenlignelige tilbud skal kunne sammenlignes på priserne. Administrationen af takstsystemet skal være enkel men samtidig give mulighed for den nødvendige differentiering. Takstsystemet skal være gennemsigtigt.

Taksten beregnes som: Takstberegningsgrundlaget/den forudsatte belægningsprocent for tilbuddet/365 (366 dage ved skudår).

[11] Se pkt. 11 om betalingsaftale og pkt. 12 om standardkontrakter

Dagtilbud følger disse vilkår, hvorfor juli måned er betalingspligtig.

For at sikre ensartede og gennemsigtige konkurrencevilkår gælder de samme regler for omkostningsberegninger for alle udbydere inden for aftalens område.

I bilag 1 findes en model for takstberegning

I bilag 2 findes en model for takstberegning af § 85

B. Overordnede krav til takstberegning
Efter omkostningsprincippet indregnes tilbuddets driftsudgifter, udgifter til udvikling af tilbuddene, udgifter til sundhedsfaglig behandling samt tilsyn, henførbare administrative udgifter, afskrivning og forrentning på anlægsaktiver (bygninger og tekniske anlæg). samt opsparing til fremtidige pensionsforpligtelser til tjenestemænd. Endelig indgår hensættelse til feriepengeforpligtelsen i opgørelsen over de samlede udgifter[12].

Social- og Ældreministeriet har udsendt en vejledning af 28. marts 2017, som kan anvendes i specifikationen af takstberegningsgrundlaget[13].

C. Takstberegningens elementer

Udgifter og indtægter, der er direkte henførbare til det enkelte tilbud:
Direkte henførbare udgifter og indtægter defineres som de udgifter og indtægter, der er budgetteret på det enkelte tilbud. Det bemærkes, at udgifter til eventuelle tillægsydelser beregnes særskilt. De direkte udgifter og indtægter omfatter følgende områder:

- Lønudgifter: bruttoløn med fradrag for refusion vedr. sygdom, barsel og lignende (inklusive udgifter til vikarbureau eller lignende)
- Udvikling: uddannelse af personale, køb af eksterne serviceydelser.
- Udgifter til administration på tilbuddet/institutionen.
- Øvrige udgifter og indtægter

Spørgsmålet om anvendelse af puljer beskrives i afsnit H.

[12] Takster, der fastsættes efter bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner, skal ske med udgangspunkt i de langsigtede gennemsnitlige omkostninger, jf. bekendtgørelsens § 2, dvs. takstfastsættelsen skal ske efter omkostningsbaserede principper. Det betyder, at det er optjeningen af feriepenge og ikke selve udbetalingen, der skal indgå i beregningsgrundlaget. Det medfører, at optjeningen af feriepenge i overgangsperioden 1. september 2019 til den 31. august 2020 indgår i takstberegningen.

[13] Vejledning om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven (VEJ nr 9347 af 28/03/2017)

Direkte henførbare omkostninger
Det enkelte tilbud vil have en række omkostninger, som ikke indgår i det traditionelle udgifts- og indtægtsbudget. Der er tale om:

- Afskrivning af kapitalapparatet (bygninger og tekniske anlæg),
- Forrentning af lån/kapital,
- Hensættelse til pension for ansatte tjenestemænd,
- Hensættelse af feriepengeforpligtelse.

Er driftsherren ikke ejer af grund og bygninger indregnes de faktiske huslejeudgifter, som alternativ til afskrivning og forrentning af kapitalapparatet.

Omkostningerne beregnes konkret for det enkelte tilbud. Beregning af disse omkostninger fremgår af afsnittene J, K og L.

Kørselsudgifter
I Socialministeriets bekendtgørelse nr. 483 af 19.5.2011 anføres det, at kommunen skal afholde udgiften til befordring for personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der er visiteret til aktivitets- og samværstilbud.

Udgifterne til befordring må ikke indregnes i taksten, bortset fra aktivitets- og samværstilbud SEL §104, hvor befordring er indregnet i taksten.
Udgifterne til befordring skal derfor så vidt muligt afregnes individuelt og i overensstemmelse med de faktiske omkostninger. Individuelt tilrettede hjælpemidler opkræves også særskilt da der er tale om en individuel foranstaltning.

I tilfælde, hvor der ikke er tale om en særlig individuel foranstaltning opkræves befordringsudgiften via taksten. Hermed efterkommes princippet om, at der altid skal vælges den letteste administrative løsning og at taksten skal indeholde et så bredt felt af ydelser som muligt. Det er tilladt at anvende forholdstal og gennemsnit i forbindelse med opgørelsen af omkostningerne til befordring.

Det er ikke tilladt at opkræve betaling fra borgere i botilbud for privat transport i botilbuds egne busser eller biler. I stedet skal udgiften til kørsel indregnes i taksten for det enkelte botilbud.

Tilsynet på det sociale område har den 3. juli 2017 besvaret spørgsmål fra en række kommuner om betaling fra borgere i botilbud for private ture i busser tilhørende botilbuddet. I udtalelsen fremgår:

- at botilbud vederlagsfrit kan stille transport til rådighed til beboernes aktiviteter,
- at det ikke er lovligt at opkræve særskilt betaling for en sådan transport, og

at udgiften skal indregnes i taksten for tilbuddet.

Kørsel i et botilbuds busser eller biler kan dermed betragtes som en del af tilbuddet på samme måde som andre aktiviteter, der er til rådighed i tilbuddet og som kan have følgende formål: Pædagogiske aktiviteter, ture ud af huset, sommerferie, kørsel til behandling fx fodterapeut, frisør, klubaktiviteter, tøj- og skoindkøb, bankærinder og besøg hos pårørende.

Indirekte udgifter
Indirekte udgifter defineres som administrative udgifter, der knytter sig til driften af institutionerne, og som er budgetteret på konto 6 for det kommunale budget og regnskab og konto 4 for regionerne.
Indirekte udgifter omfatter en andel af centraladministrationens udgifter til personale, IT mv.

Disse kan deles op i følgende undergrupper:

- Administrationsudgifter, der er direkte henførbare til det specialiserede social- og undervisningsområde som helhed, herunder internt tilsyn.
- Generelle administrationsudgifter, hvoraf en andel skal tillægges takstberegningsgrundlaget.

Administrationsudgifter i regionen
Hvad angår regionens udgifter, skal der i opgørelsen af administrationsudgifter, der er direkte henførbare til social- og kommunikationsområdet indgå indtægt vedr. bloktilskud på hovedkonto 01. Læs mere herom i afsnit G.
De generelle udgifter til administration, hovedkonto 4, skal være fordelt på regionens tre opgaveområder.
Der udarbejdes faste fordelingsnøgler for de omkostninger, der ikke er direkte henførbare til social- og specialundervisningsområdet. På baggrund af disse fordelingsnøgler beregnes et samlet procenttillæg, som tillægges takstberegningsgrundlaget for såvel kommunale som regionale tilbud.
Ved en samlet opgørelse af regionens administrationsudgifter på hovedkonto 2 fås et samlet administrationstillæg, som tillægges de under punkt C nævnte udgifter og indtægter.

Administrationsudgifter i kommunerne
Kommunerne fordeler sædvanligvis ikke fællesudgifter ved kommunens ledelse, ejendomsomkostninger IT m.v. til driftsområderne, og er ikke på samme måde som regionerne underlagt et krav herom. De samlede fællesudgifter kan derfor ikke udledes af kommunernes bogføring på samme måde som i Regionen.

Ved beregning af aconto taksten fastsættes administrationsoverhead til 4 % af institutionens samlede nettodriftsomkostninger.

Tilsyn i regionen og kommunerne
Socialtilsyn Øst dækkende Region Sjælland og kommunerne i region Sjælland fører tilsyn med kommunale tilbud og private tilbud, hvor der er indgået driftsoverenskomst**.** Det tilsyn som de sociale tilsyn udfører for de kommunale og private tilbud, ligger udover de nævnte administrationsudgifter på 4%. Udgiften til de sociale tilsyn skal særskilt indregnes i taksten. Såfremt kommunen/regionen selv udfører tilsyn på egne tilbud (som ikke er omfattet af de sociale tilsyn), er denne udgift en del af det beregnede administrationsoverhead

D. Finansiering af "tomgangsudgifter" i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud

Finansiering af omkostninger i forbindelse med opbygning eller nedlukning af tilbud skal ske på en fornuftig, økonomisk og faglig forsvarlig måde.

Aftaler om opbygning af tilbud indgås i forbindelse med den årlige styringsaftale.

Driftsherren har ansvaret for en eventuel nedlukning af tilbud. Dette skal finde sted så hurtigt som muligt. I den forbindelse orienterer driftsherren i styringsaftaleregi.

Nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger)
Baggrunden for nedlukningsprincipperne er at fordele risikoen mellem sælger og køber, så sælger ikke alene bærer risikoen ved drift af tilbud, hvor der sælges pladser til andre kommuner. På den baggrund er indgået en aftale mellem kommunerne i region Sjælland om at i forbindelse med tilbud, der lukker ned, deles nedlukningsomkostningerne mellem samtlige kommuner, som har anvendt tilbuddet og herunder også kommuner udenfor regionen.

Rammeaftalens bestemmelser om nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger) anvendes når et tilbud lukkes ned og ophører pga. manglende økonomisk bæredygtighed f.eks. driftsmæssige problemer pga. fald i belægning etc. som medfører underskud, der akkumuleres og betyder, at kommunerne ikke anvender tilbuddet.

Ved nedlukning af tilbud skal der være tale om, at tilbuddet lever op til socialtilsynets regler om "ophør efter eget ønske", hvor et tilbud til enhver tid selv kan træffe beslutning om at lukke et godkendt tilbud ned. Der er ikke nogle lovgivningsmæssige betingelser i forhold til selve beslutningen om at ophøre med tilbuddets drift. socialtilsynet har dog en særlig rolle i forhold til tilbud drevet af fonde undtaget fra fondsloven. Modtager socialtilsynet orientering om et sådant ønske om ophør, sørger socialtilsynet for, at tilbuddets oplysninger fjernes fra Tilbudsportalen.

Nedlukning af tilbud (uden efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger)
Rammeaftalens bestemmelser om nedlukning af tilbud (med efterfølgende deling af nedlukningsomkostninger) anvendes ikke, når et tilbud lukkes ned og fortsætter i en anden form /andre rammer og herunder erstattes af et andet tilbud f.eks. hvis bygningerne er utidssvarende, men med samme målgruppe og borgere.

Hvis et allerede godkendt tilbud ønsker at flytte til andre fysiske rammer, fx erstatningsbyggeri, er der her ift. socialtilsynets regler ikke tale ophør/lukning af tilbuddet, men om en "væsentlig ændring", idet tilbuddet i øvrigt fortsætter uændret og hvor eneste ændring er de fysiske rammer. Vurderingen af om noget er en "væsentlig ændring" er en konkret vurdering i den enkelte sag, men som udgangspunkt vil fx ændring af målgruppe eller flytning/ibrugtagning af andre eller yderligere fysiske rammer være at betragte som en "væsentlig ændring"

Ved etablering af nye tilbud finansieres efter følgende model:

Indkøringsudgifter, der ikke skal forrentes og afskrives, fordeles mellem de kommuner der anvender tilbuddet i startåret samt efterfølgende kalenderår. Den konkrete fordelingsperiode aftales i forbindelse med tilbuddets etablering.

KLADE

Som indkøringsudgifter defineres udgifter afholdt inden der indskrives brugere samt forskellen mellem a conto taksten og den faktiske takst, hvis der er lav belægning i indkøringsperioden.

Et beregningseksempel findes i bilag 3.

Ved nedlæggelse af tilbud finansieres efter følgende model:

Fra det tidspunkt, hvor et tilbud besluttes nedlagt, betaler brugerkommunerne normal takst frem til lukningstidspunktet. Merudgifter i forhold til a conto taksten som følge af lukningen fordeles mellem brugerkommunerne i det fulde kalenderår før beslutningen træffes, hvor beslutning om lukning tages og fordeles på grundlag af de enkelte kommuners belægningsmæssige andel i det fulde kalenderår. Ved betaling af a conto takst i lukningsperioden opnår man, at tilbuddet kan anvendes af nye kommuner i lukningsperioden uden risiko for at skulle betale en andel af merudgifter som følge af vigende belægning eller andre forhold som følge af lukningen.

Ovenstående betyder helt konkret, at når der er truffet beslutning om at tilbud A nedlægges pr. 31. december 2020, betaler brugerkommunerne a conto takst i 2020, og der vil blive foretaget efterregulering over for brugerkommunerne i 2021. Efterreguleringen foretages i forhold til den belægningsmæssige andel, kommunerne havde i 2019. Eventuelle lukningsudgifter, bogført i regnskabsår 2021 samt det akkumulerede over/underskud vedrørende tidligere år, medtages i reguleringen, som derfor først kan ske når alle posteringer er bogført. Fordelingen af nedlukningsudgifterne skal være upåvirkede af overvejelserne om nedlukning. Dvs. belægningen året før nedlukningen er kendt danner grundlag for fordeling af nedlukningsomkostninger.

Et beregningseksempel findes i bilag 4.

E. Finansiering af generelle udviklingsomkostninger
Region Sjælland og kommunerne i Region Sjælland er enige om at prioritere udvikling af nye ydelser og tilbud. Omkostninger ved udvikling af nye ydelser eller tilbud, der ikke kan knyttes til en eksisterende ydelse, indregnes ikke i taksten for de eksisterende ydelser. I stedet indgår en eventuel pulje til finansiering af udviklingsomkostninger i styringsaftalen.

F. Puljer
Som anført i afsnit C skal alle udgifter og indtægter budgetlægges og dermed henføres til den enkelte institution. Driftsherren har dog mulighed for, af hensyn til en smidig institutionsdrift, i begrænset omfang at oprette puljer til senere udmøntning. Der peges på følgende områder, hvor kommunerne ofte opererer med tværgående puljer: fravær (barsel), udvendigt vedligehold, uddannelse, forsikringer.

Det puljebeløb, som indregnes i takstberegningsgrundlaget skal fremgå specifikt af budgettet. De faktiske omkostninger skal fremgå af institutionerne/tilbuddenes regnskaber.

G. Udgifter vedr. rammeaftaleudarbejdelse
Greve kommune har visse særlige administrative opgaver, som ikke påhviler andre kommuner/Regionen. Alle kommuner/Regionen modtager bloktilskud til dækning af disse udgifter, hvorfor Greve kommune sender regning til de øvrige for løsning af opgaverne, ud fra en fordeling som er godkendt i KKR.

H. Afskrivninger på aktiver
Afskrivninger baseres på de senest opgjorte værdier, der er optaget i driftsherrens balance, opgjort ud fra driftsherrens regnskabspraksis.

Afskrivningen foretages lineært over afskrivningsperioden. Der foretages ikke afskrivning på grunde, der således i beregningsteknisk henseende er at betragte som afdragsfrie lån.

Om- og tilbygninger samt vedligeholdelsesudgifter mv. skal følge principperne i driftsherrens omkostningsregnskab.

I. Forrentning af aktiver
Forrentning af aktiver opgøres på grundlag af driftsherrens budget- og regnskabssystemer.

Kommunerne
Kommunerne kan anvende markedsrenten eller alternativt kan der tages udgangspunkt i den af Danmarks Statistik beregnede effektive obligationsrente for samtlige serier ultimo december i det pågældende regnskabsår.

Regionen
Region Sjælland anvender markedsrenten ved beregningen af a conto takster. Beskrivelsen forefindes i budget- og regnskabssystem for regioner.

Forrentningen indregnes med forrentningsprocenten af aktivets bogførte værdi ved årets begyndelse. Forrentningen indregnes direkte i takstberegningen for det tilbud, forrentningen vedrører. Forrentningen tilgår den myndighed (Region eller kommune), der står som ejer af de anlæg, der indgår i forrentningen, uanset om forrentningen modsvares af betalte renteudgifter.

J. Tjenestemandspensioner
Omkostninger til dækning af tjenestemandspensioner skal finansieres via takstopkrævninger på de enkelte tilbud. Den konkrete indregning kan ske på flere forskellige måder afhængig af driftsherrens politik på området dvs. om driftsherren er selvforsikret på tjenestemandsområdet, eller om driftsherren helt eller delvist har afdækket tjenestemandsforpligtelsen forsikringsmæssigt.

Driftsherren har fuldt ud afdækket tjenestemandsforpligtelsen eksternt
I denne situation vil præmien til den forsikringsmæssige afdækning være indeholdt i de budgetterede driftsudgifter, og derigennem være finansieret af den beregnede dagstakst. Ved anvendelse af denne løsning er forpligtelsen afdækket fuldt ud, idet tjenestemanden på pensioneringstidspunktet modtager pension via pensionsselskabet.

Driftsherren er selvforsikret vedrørende tjenestemandsforpligtelsen
Hvis driftsherren er selvforsikrende, tillægges tjenestemandslønningerne 20,3 % ved takstberegningen, svarende til den andel, der i henhold til Budget og regnskabssystemet for regioner skal hensættes til tjenestemandspensioner.

Driftsherren har delvist afdækket tjenestemandsforpligtelsen
Præmien til den delvise forsikringsmæssige afdækning medtages i de budgetterede driftsudgifter, og er derigennem finansieret af den beregnede dagstakst.

Den del af tjenestemandsforpligtelsen som ikke er afdækket forsikringsmæssigt medtages i beregningsgrundlaget efter principperne som anført ovenfor under B, idet der beregnes en forholdsmæssig andel, således at tillægget altid vil være lavere end 20,3 %.

K. Belægningsprocent
For hvert enkelt tilbud fastlægger driftsherren belægningsprocenten, som indgår i takstberegningen. Det forudsættes, at belægningsprocenten fastsættes ud fra ønsket om, at forskellen mellem den budgetterede belægning og den faktiske belægning er mindst muligt. Ved takstberegningen skal tilstræbes en så høj belægningsprocent som muligt f.eks. med udgangspunkt i de sidste 2 års belægningsprocenter.

6. Tillægsydelser

Tilbuddenes basisydelser vil typisk dække borgerens behov, men der skal være mulighed for at tilrettelægge en mere individuel og differentieret indsats ved enkelte borgeres særlige behov, når dette behov afviger væsentligt fra gennemsnittet. I ekstraordinære tilfælde kan kommunen visitere tillægsydelse til borgeren eksempelvis ekstra opsyn, 1:1 normering, skærmning eller rådgivningsydelser af administrativ eller behandlingsmæssig karakter.

Der beregnes faste timetakster for disse tillægsydelser, som baseres på de direkte omkostninger samt andele af de indirekte omkostninger. Omfanget af indsatsen aftales individuelt mellem leverandøren og myndigheden. Der udarbejdes standardkontrakt på tillægsydelsen. Se bilag 2, eksempel på beregning af § 85.

7. Abonnementsbetaling

For tilbud/ydelser hvor der kræves en fast kapacitet, men hvor efterspørgslen i sagens natur kan svinge en del, kan der aftales en abonnementsbetaling. For egentlige rådgivningsydelser anvendes således en abonnementsordning i form af objektiv finansiering for den/de kommuner, der ønsker at trække på en anden kommunes ydelser.

Vedrørende tale-høre-synsområdet indgås særskilte bilaterale aftaler mellem udbyderne og køberkommunerne.

Aftalerne konkretiseres som forskellige modeller med mulighed for kombinationer mellem leveringsaftaler og takster.

8. Objektiv finansiering

Ifølge de gældende bekendtgørelser skal der være objektiv finansiering på følgende områder:

Bekendtgørelse om rammeaftaler og udgifter ved de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud m.v. (Bek.760 af 24/06/2014)
Synscenter Refsnæs Skole og Børneskolen på Filadelfia, Epilepsi-elever:

Udgifterne dækkes af en takst, der reduceres med en objektiv finansiering. Den objektive finansiering afholdes af de kommuner, der har mulighed for at benytte det pågældende undervisningstilbud. Taksten fastsættes pr. kalenderdag pr. person.

Den objektive finansiering udgør 10 % af taksterne, dog således at hvis taksten er højere end 1.275 kr. (2015 takst) udgør den 25 % af det overskydende beløb. Beløbet reguleres årligt, første gang den 1. januar 2015.

Synscenter Refsnæs Rådgivning, Materialelaboratoriet:

Den objektive finansiering udgør 100 % af udgifterne. Det budgetterede takstgrundlag opkræves Aconto, og opkrævningen korrigeres året efter iht. regnskab.
Den objektive finansiering skal opkræves overfor alle landets kommuner på grundlag af antallet af børn og unge under 18 år. Den skal betales kvartalsvis forud, med mindre andet aftales mellem regionsrådet og kommunalbestyrelsen.

Bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service og barnets lov samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner BEK nr 864 af 19/06/2025, §§ 17-20, samt § 23)

Bakkegården og Stevnsfortet:

Finansiering af ophold i sikrede døgninstitutioner, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger

Beregning og beregningsgrundlag

§ 17. Driften af de sikrede døgninstitutioner, jf. § 43, stk. 3, i barnets lov, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger, finansieres ved:

1) opkrævning af aftalt pris, jf. § 18, stk. 3, for anbringelser omfattet af § 62, stk. 1, og § 63, stk. 1, i barnets lov, §§ 62 n og 62 o i udlændingeloven eller §§ 16 og 17 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet,

2) opkrævning af en fast takst (kriminalpræventiv takst), jf. § 19, for anbringelser omfattet af § 62, stk. 2, nr. 1-3, og § 63, stk. 1, i barnets lov, når grundlaget for anbringelsen er § 62, stk. 2, nr. 1-3, i barnets lov, og

3) opkrævning af objektiv finansiering, jf. § 20, for øvrige omkostninger vedrørende driften af den sikrede døgninstitution, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger, for anbringelser omfattet af § 62, stk. 2, i barnets lov.

§ 18. Driftsherren skal fastsætte en takst for ophold i sikrede døgninstitutioner, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger.

Stk. 2. Taksten, jf. stk. 1, fastsættes for anbringelser omfattet af § 62, stk. 1, og § 63, stk. 1, i barnets lov, §§ 62 n og 62 o i udlændingeloven og §§ 16 og 17 i lov om bekæmpelse af

ungdomskriminalitet, af driftsherren på baggrund af beregningsgrundlaget, jf. § 2, og det samlede antal pladser på den sikrede døgninstitution.

Stk. 3. Taksten skal beregnes for 1 år ad gangen og danner udgangspunkt for den konkrete aftale mellem driftsherre og køber om ydelse og pris. Den aftalte pris skal afspejle indholdet af den købte ydelse.

§ 19. Kommunerne betaler på baggrund af antal opholdsdage en fast takst (kriminalpræventiv takst) på 1.652.253 kr. årligt (2024-niveau) for unges ophold i sikrede døgninstitutioner, når ophold sker efter § 62, stk. 2, nr. 1-3, og § 63, stk. 1, i barnets lov, når grundlaget for anbringelsen er § 62, stk. 2, nr. 1-3, i barnets lov, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Der opkræves ikke takst efter stk. 1 for børn og unge, der har processuelt ophold her i landet, og for børn og unge, der ikke har lovligt ophold her i landet. For børn og unge omfattet af 1. pkt. finansieres opholdet i den sikrede døgninstitution alene ved objektiv finansiering, jf. § 17, nr. 3.

Stk. 3. Satsen efter stk. 1 reguleres årligt med satsreguleringsprocenten. Det beløb, der fremkommer efter regulering, afrundes til nærmeste kronebeløb. Reguleringen foretages første gang den 1. januar 2025.

§ 20. Den objektive finansieringsandel, jf. § 17, nr. 3, fastsættes som den andel af beregningsgrundlaget, jf. § 2, der ikke dækkes af forventede indtægter fra opkrævning efter §§ 18 og 19.

Stk. 2. Den objektive finansieringsandel fordeles mellem landets kommuner efter antallet af 15-17-årige, der bor i de enkelte kommuner pr. 1. januar i året forud for driftsåret.

Opkrævning af betaling, kriminalpræventiv takst og objektiv finansiering

§ 21. Driftsherren opkræver betaling for ophold i de sikrede døgninstitutioner, jf. stk. 2 og 3.

Stk. 2. Den aftalte betaling efter § 18, stk. 3, opkræves løbende hos den enkelte kommune, når anbringelse på den sikrede døgninstitution, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger, sker på baggrund af børne- og ungeudvalgets afgørelse efter § 62, stk. 1, og § 63, stk. 1, i barnets lov eller på baggrund af Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser efter §§ 16 og 17 i lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.

Stk. 3. Den aftalte betaling efter § 18, stk. 3, opkræves løbende hos Udlændingestyrelsen, når anbringelse på den sikrede døgninstitution, herunder pladser på særligt sikrede afdelinger, sker på baggrund af børne- og ungeudvalgets afgørelse efter §§ 62 n og 62 o i udlændingeloven.

Stk. 4. Taksten efter § 19 (kriminalpræventiv takst) opkræves løbende hos den enkelte kommune.

Stk. 5. Den objektive finansieringsandel efter § 20 opkræves senest inden udgangen af 1. kvartal i driftsåret. Et eventuelt over- eller underskud på den objektive finansiering i forhold til det endelige regnskab indregnes i beregningsgrundlaget for efterfølgende år, jf. §§ 3-7.

KLADE

Driften af den sikrede boform Kofoedsminde

§ 23. Driften af den sikrede boform Kofoedsminde, Region Sjælland, for personer med nedsat psykisk funktionsevne, som i henhold til en strafferetlig afgørelse afsagt ved dom eller kendelse, skal have ophold på en sikret afdeling i et botilbud efter § 108 i lov om social service, finansieres ved objektiv finansiering.
Stk. 2. Den objektive finansiering, jf. stk. 1, fastsættes af driftsherren på baggrund af beregningsgrundlaget, jf. § 2. Et eventuelt over- eller underskud på den objektive finansiering i forhold til det endelige regnskab indregnes i beregningsgrundlaget for efterfølgende år, jf. §§ 3-7.
Stk. 3. Udgifterne til den objektive finansiering fordeles mellem landets kommuner efter det samlede folketal i den enkelte kommune pr. 1. januar i året forud for driftsåret.
Stk. 4. Driftsherren opkræver den objektive finansiering senest inden udgangen af 1. kvartal i driftsåret.

9. Regulering for over- eller underskud

Af bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner, BEK nr 864 af 19/06/2025, fremgår:

at et overskud på op til 5 % kan opspares eller hensættes til senere brug. Alle overskud ud over hensatte midler (max. 5 %) skal indregnes i taksten for det enkelte tilbud
Hensatte midler kan bruges på det enkelte tilbud eller øvrige tilbud omfattet af rammeaftalen.
Hensatte overskud skal anvendes indenfor 5 år efter det år, overskuddet vedrører.

at et underskud op til 5 % kan ikke indregnes i taksten men skal dækkes af hensatte midler fra eget eller andre tilbud omfattet af rammeaftalen. Underskud over 5 % indregnes i taksten senest 2 år efter.

I bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner, BEK nr 864 af 19/06/2025 står følgende i §§ 3-7:

Efterregulering for kommunale og regionale driftsherrer
§ 3. Kommunale og regionale driftsherrer skal i overensstemmelse med §§ 4-7 indregne tidligere års over- og underskud i beregningsgrundlaget, jf. § 2.
Stk. 2. Over- og underskud opgøres på baggrund af beregningsgrundlaget, jf. § 2, sammenholdt med årets regnskab for levering af ydelsen eller drift af tilbuddet.

§ 4. Kommunale og regionale driftsherrer kan beslutte, at overskud på op til 5 pct. ikke indregnes i beregningsgrundlaget i efterfølgende år, men i stedet hensættes til senere brug.
Stk. 2. Hensatte overskud skal anvendes inden for 5 år efter det år, overskuddet vedrører.
Stk. 3. Hensatte overskud, som vedrører levering af ydelser omfattet af § 8, kan kun anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende inden for driftsherrens samlede levering af ydelser omfattet af § 8. Overskud på et tilbud, der indgår i en

rammeaftale, jf. § 6 i lov om social service og § 173 i barnets lov, kan dog ikke anvendes til at dække underskud på et tilbud, der ikke indgår i rammeaftalen.
Stk. 4. Hensatte overskud, som vedrører driften af en sikret døgninstitution, jf. § 43, stk. 3, i barnets lov, den sikrede boform Kofoedsminde eller Døvekonsulentordningen ved CFD, kan kun anvendes til at dække underskud, effektivisere, kvalitetsudvikle eller lignende på henholdsvis den sikrede døgninstitution, den sikrede boform Kofoedsminde eller Døvekonsulentordningen ved CFD.

§ 5. Den del af et eventuelt overskud, der overstiger 5 pct., skal indregnes i beregningsgrundlaget, jf. § 2, senest 2 år efter det år, overskuddet vedrører.
§ 6. Underskud på op til 5 pct. kan ikke indregnes i beregningsgrundlaget, jf. § 2, men skal dækkes f.eks. ved effektivisering eller af tidligere års overskud.

§ 7. Den del af et eventuelt underskud, der overstiger 5 pct., skal indregnes i beregningsgrundlaget, jf. § 2, senest 2 år efter det år, underskuddet vedrører.

I Region Sjælland er der aftalt følgende:

Beregning af over- og underskud på takstregnskabet for tilbuddet
Over- og underskud opgøres ved at sammenholde tilbuddets samlede omkostninger med faktisk realiseret takstindtægter.

Beregningen af underskud der ikke kan opkræves (op til 5 %) og overskud der hensættes (max. 5 %) foretages på baggrund af de realiserede takstindtægter for tilbuddet.

Der kan hensættes op til 5 % af de realiserede takstindtægter. De kan anvendes til (indenfor 5 år efter det år hvor overskuddet er opstået) som det fremgår af nedenstående:

- at dække det enkelte tilbuds fremtidige underskud
- at dække andre tilbuds (indenfor rammeaftalen) aktuelle eller fremtidige underskud
- at dække udgifter til effektivisering, kvalitetsudvikling eller lignende for tilbud indenfor rammeaftalen

Forbrug af hensatte midler sker efter FIFO-princippet (first in first out), således at de ældste hensættelser forbruges først.

10. Driftsændringer og informationspligt

Den enkelte driftsherre har ret til at ændre driften, herunder også pladstal, med +/-20 % i henhold til rammeaftalens bestemmelser og forudsat at ændringen i pladstal er godkendt af Socialtilsynet i henhold til lov om Socialtilsyn[14], idet Socialtilsynets godkendte antal pladser skal følges, jf. afsnit nedenfor. Det er et krav, at en driftsherre informerer eksterne købere af pladser, før udsvingene når 10 %. Hensigten er at imødegå økonomiske problemer før de bliver store. Der anbefales tæt og tidlig dialog mellem købere og sælgere i forbindelse med

[14] Bekendtgørelse af Lov om Socialtilsyn: Socialtilsynsbekendtgørelsen

løbende driftsmæssige tilpasninger og herunder ændringer, der har betydning for indhold og pris.

Socialtilsynet godkender sociale tilbud med det antal pladser, som tilbuddet ønsker at blive godkendt til, og som der er fysiske rammer til. Det anbefales, at tilbuddene søger godkendelse til det maximale antal, som der er boliger til. Hvis et tilbud er godkendt til 10 pladser, men reelt har plads til 14 borgere, skal der søges om (og betales for) en væsentlig ændring til godkendelsen, hvis man efterfølgende ønsker at benytte de ekstra 4 pladser.

Hvis tilbuddene efterfølgende vælger (inden for rammeaftalen) kun at budgettere med et mindre antal pladser, end de er godkendt til, skal denne budgettering indsendes til socialtilsynet. Hvis tilbuddet så efterfølgende indskriver flere borgere, end der er budgetteret, vil dette ikke betyde noget for socialtilsynets godkendelse, så længe tilbuddet holder sig inden for det pladsantal, som socialtilsynet har godkendt tilbuddet til. Hvis der dog ønskes en permanent lukning af et antal pladser, skal der søges om en væsentlig ændring af godkendelsen, som skal godkendes af socialtilsynet.

Eksempel:

Tilbuddet er godkendt til 20 pladser. Man forventer kun at have belægning på 15 pladser, og der indsendes budget i henhold til dette. Hvis tilbuddet får indskrevet 17 borgere, skal der ikke indsendes nyt budget. Men tilbuddet må aldrig indskrive mere end de 20 borgere, som det er godkendt til.

Ovenstående gælder for alle tilbud godkendt af socialtilsynet – uanset dets status i rammeaftalen/styringsaftalen.

11. Betalingsforhold

Standardkontrakter
Betalingsforhold er reguleret i de nationale standardkontrakter på hhv. børneområdet og voksenområdet jf. punkt 12. Standardkontrakterne om køb og salg af ydelser efter Rammeaftalen skal indeholde alle nødvendige detailoplysninger til brug for afregningen. Kontrakten skal som minimum omfatte:

- Information om hvem der er handlekommune, hvem der er leverandør samt oplysninger om borgeren
- Oversigt over tilbuddets indhold, herunder hvilken bevillingsparagraf, det indgår i
- Bevillingsomfanget for eventuelle enkeltydelser
- Startdato og priser for eventuelle enkeltydelser
- Opsigelsesvarsel

De nationale standardkontrakter anvendes stort set af alle kommuner i region Sjælland og afløser i de sammenhænge derfor den betalingsaftale som beskrives nedenfor. Hvis standardkontrakten ikke anvendes, indgås en skriftlig betalingsaftale jf. nedenfor

Betalingsaftale
Kommuner der køber ydelser i anden kommune eller i regionen indgår en skriftlig betalingsaftale med driftsherren.

Betalingsaftalen skal indeholde alle nødvendige detailoplysninger til brug for afregningen. Der lægges vægt på, at betalingsaftalen tilpasses således at den kan anvendes ved indberetning til det eller de afregningssystemer kommunen og regionen anvender. Betalingsaftalen skal således som minimum omfatte de samme oplysninger, som nævnt ovenfor.

Aftale om ændringer i et aftalt tilbud indgås ligeledes skriftligt. Betalingsaftalen indgås mellem handlekommunen og driftsherren. I tilfælde af, at der er anden betalingskommune end handlekommune, skal denne myndighed afregne efter den indgåede betalingsaftale. Handlekommunen sender kopi af betalingsaftalen til betalingskommunen.

Betalingsperioden er normalt fra startdato til ophørsdato plus et evt. opsigelsesvarsel. Startdatoen svarer til første dag borgeren modtager ydelsen, og ophørsdatoen til sidste dag borgeren modtager ydelsen.

Opsigelsesvarsler
Opsigelsesvarsel er løbende måned plus 30 dage, medmindre andet er aftalt. Der henvises i øvrigt til de to standardkontrakter for hhv. voksenområdet og børneområdet, som er vedlagt rammeaftalen og som anvendes ved køb og salg mellem kommuner i Region Sjælland og ved køb fra private udbydere. https://www.rs17.dk/standardkontrakt/standardkontrakt/

Ved dødsfald ophører betaling af taksten efter løbende måned plus 30 dage. Egenbetaling for boligen indgår i skifterettens bestemmelse om boets behandlingsmåde.

Afregningsproceduren
Afregning sker månedsvis bagud medmindre andet er fastsat ved lov. Driftsherren sender månedlige afregninger til betalingskommunerne. Fristen for betaling fastsættes til 30 dage. Det bemærkes, at betalingerne kan automatiseres via PBS. Senere betalinger end 1 måned påføres morarenter. Region Sjælland anvender ikke den nævnte praksis om påførsel af morarenter.

Betalingskommunen kan ikke regulere i den fremsendte regning. Regningen betales uanset enighed om regningens størrelse. Er der uenighed om regning meddeles dette driftsherren, hvorefter det er driftsherren der skal foretage de nødvendige berigtigelser i kommende afregning. Dette princip er nødvendigt, hvis afregningssystemerne skal fungere effektivt.

Ved uenighed om betalingskravet f.eks. usikkerhed om borgernes seneste opholdskommune påhviler det ikke leverandøren at udrede tvisten. Der henvises til Retssikkerhedsloven § 9 stk. 12, hvor det fremgår, at betalingstvister alene er kommunens ansvar og ikke kan lægges borger eller institution til last.

12. Standardkontrakter

Rammeaftaleparterne og KL har i fællesskab udarbejdet standardkontrakter på det specialiserede voksenområde og på det specialiserede børneområde. Kontrakterne er endvidere udarbejdet i dialog med Selveje Danmark, LOS og Dansk Erhverv.

KL anbefaler, at kontrakten anvendes i forbindelse med alle nye køb på det specialiserede

voksenområde og det specialiserede børneområde både mellem kommuner og mellem kommuner og regioner og private tilbud. Det anbefales, at parterne hurtigst muligt får bragt de kontraktmæssige forhold på plads.

Formålet med standardkontrakten er at skabe et sikkert, genkendeligt og juridisk bindende grundlag for samarbejdet mellem to parter omkring et konkret køb. I standardkontrakten er de to parter henholdsvis køber (handlekommune) og leverandør (sælger).

Formålet med standardkontrakten er m.a.o. at støtte op omkring et godt og gnidningsfrit samarbejde mellem køber og leverandør samt skabe gennemsigtighed i forhold til indsats, pris samt de vilkår, der er gældende for såvel køber som leverandør.

Standardkontrakten tydeliggør de vilkår, der ved konkret køb gælder for såvel køber som leverandør, herunder betalingsfrister, opsigelsesvarsler, efterregulering ved lukning af pladser/tilbud mv.

På både voksenområdet og på børneområdet findes en kontraktskabelon målrettet tilbud, som er omfattet af en rammeaftale på det sociale område (kommunale og regionale tilbud), og en kontraktskabelon målrettet tilbud, som ikke er omfattet af en rammeaftale (typisk private og selvejende tilbud). Der er ligeledes udarbejdet vejledninger til de to kontrakter (hhv. omfattet og ikke omfattet af rammeaftalen) både på voksenområdet og på børneområdet
Link til standardkontrakter: https://www.rs17.dk/standardkontrakt/standardkontrakt/

Af vejledningen til den nationale standardkontrakt på voksenområdet for tilbud omfattet af rammeaftalen fremgår bl.a.:

Standardkontrakt, bestilling og handleplan
Med standardkontrakten aftaler køber og leverandør hvilke indsatser, der skal stilles til rådighed for borgeren. Indholdet af disse indsatser fastlægges i forbindelse med kontraktindgåelse mellem køber og leverandør og beskrives i en bestilling. Indsatserne justeres i det løbende samarbejde mellem køber og leverandør.

Standardkontrakten og opfølgningen på indsatsen
Som en del af opfølgningen på indsatsen vil køber justere bestillingen i dialog med leverandøren. Det er imidlertid ikke alle ændringer i bestillingen, som skal føre til en revidering af kontrakten. Køber og leverandøren skal i fællesskab vurdere, om ændringer af bestillingen har en karakter, som gør det nødvendigt at udarbejde en revideret kontrakt.

5. Leverandørens indsatser og pris
Det er væsentligt, at køber og leverandør er enige om indholdet i de indsatser kontrakten omfatter, samt hvilken pris der er aftalt.

15. Genforhandling
Kontrakten fastslår, at parterne er gensidigt forpligtede til at orientere hinanden, hvis de forudsætninger, der ligger til grund for kontrakten, ændres.

Af kontraktskabelonen til den nationale standardkontrakt på voksenområdet for tilbud omfattet af rammeaftalen fremgår bl.a. følgende om regulering af takst og genforhandling:

8. Regulering af takst
Taksten beregnes årligt i henhold til rammeaftalen.
Indsatser der ikke er omfattet af rammeaftalen
Ændringer af taksten ud over pris- og lønfremskrivning kræver købers accept. Forhold vedr. genforhandling af taksten vedr. den enkelte borger se pkt. 15.

15. Genforhandling
Parterne er gensidigt forpligtet til at gå i dialog og hurtigst muligt genforhandle kontrakten, hvis de forudsætninger, kontrakten er indgået under, ændres. Uden genforhandling kan der ikke ændres i de vilkår, herunder også prisen, der gælder for denne aftale (jf. dog pkt. 8 om regulering af takst). Ændring af prisen er først gældende, når der foreligger en skriftlig (juridisk bindende) aftale herom. Ændres indsatsen påhviler det økonomiske ansvar således leverandøren, indtil en evt. genforhandlet kontrakt er godkendt af begge parter.

Af vejledningen til den nationale standardkontrakt på børneområdet for tilbud omfattet af rammeaftalen fremgår bl.a.:

Kontraktens anvendelsesområde
Med standardkontrakten aftaler køber og leverandør hvilken indsats, herunder konkrete indsatser, der skal stilles til rådighed af leverandøren for barnet eller den unge. Standardkontrakten skal afspejle det rigtige match for barnet eller den unge og den leverandør, der vælges til indsatsen. Udgangspunktet for kontrakten er de mål og ønsker til progression, som kommunen, barn/ung og familie ønsker opnået for barnet eller den unge under anbringelsen.

Standardkontrakten og opfølgningen på indsatsen
Som en del af opfølgningen på indsatsen kan køber justere kontrakten i dialog med leverandøren. Det er imidlertid ikke alle ændringer i barnets plan eller ungeplanen, som skal føre til en revidering af kontrakten. Køber og leverandør skal i fællesskab vurdere, om ændringer i barnets plan eller ungeplanen har en karakter, som gør det nødvendigt at udarbejde en revideret kontrakt.

7. Leverandørens indsatser og pris
Mål for indsatserne er beskrevet i barnets plan eller ungeplanen. Det er væsentligt, at køber og anbringelsessted har en fælles forståelse af indholdet i de indsatser kontrakten omfatter samt hvilken pris, der er aftalt.
Køber og leverandør har en fælles forpligtigelse til at få underskrevet kontrakten, inden indsatsen påbegyndes.

19. Genforhandling
Kontrakten fastslår, at parterne er gensidigt forpligtede til at orientere hinanden, hvis de forudsætninger, der ligger til grund for kontrakten, ændres.

Af kontraktskabelonen til den nationale standardkontrakt på børneområdet for tilbud omfattet af rammeaftalen fremgår bl.a. følgende om regulering af takst og genforhandling

11a. Regulering af takst ift. indsatser inden for rammeaftalen
Taksten beregnes årligt i henhold til rammeaftalen.

11b. Regulering af takst ift. indsatser uden for rammeaftalen

Ændringer af taksten ud over pris- og lønfremskrivning kræver købers accept. Forhold vedr. genforhandling af taksten vedr. den enkelte borger se pkt. 19.

19. Genforhandling
Parterne er gensidigt forpligtet til at gå i dialog og hurtigst muligt genforhandle kontrakten, hvis de forudsætninger, kontrakten er indgået under, ændres. Uden genforhandling kan der ikke ændres i de vilkår, herunder også prisen, der gælder for denne aftale (jf. dog pkt.11 om regulering af takst). Ændring af prisen er først gældende, når der foreligger en skriftlig (juridisk bindende) aftale herom. Ændres indsatsen påhviler det økonomiske ansvar således leverandøren, indtil en evt. genforhandlet kontrakt er godkendt af begge parter.

Jf. denne takstaftales afsnit 11. om driftsændringer og informationspligt anbefales tæt og tidlig dialog mellem købere og sælgere i forbindelse med løbende driftsmæssige tilpasninger og herunder ændringer, der har betydning for indhold og pris.

Styregruppen for Rammeaftale Sjælland anbefaler tidligst mulig dialog og information mellem købere og sælgere og herunder varsling om forventede driftsændringer og takstændringer og ligeledes anbefales at uenigheder mellem parterne drøftes tidligst muligt i den fælles bestræbelse på godt samarbejde og gode løsninger til gavn for borgeren.

Styregruppen anbefaler at parterne rettidigt og "uden unødigt ophold" gør modparten opmærksom på forhold eller begivenheder som rykker ved aftalens forudsætninger og herunder også uden at disse er kendt i detaljer. Dette indbefatter varsling så snart sælger får kendskab til for køber relevante forhold og omvendt. F.eks. ved øgede krav til bemanding fra Socialtilsynet som forventes at medføre takstændringer varsles så snart det er kendt.

De nationale standardkontrakter på voksenområdet blev offentliggjort primo 2021 og afløser. Rammeaftale Sjællands egne standardkontrakter på voksenområdet. De nationale standardkontrakter på børneområdet blev offentliggjort i ultimo 2023 og afløser Rammeaftale Sjællands egne standardkontrakter på børneområdet. Børne-standardkontrakterne og vejledningerne er opdateret pr. 1. januar 2024, således de afspejler barnets lov, der ligeledes trådte i kraft 1. januar 2024. Både de nationale voksenkontrakter og de nationale børnekontrakter er opdateret august 2024 og foreligger nu begge i version 2.1
Standardkontrakt

13. Task force ved lukningstruede tilbud

Procedure for sociale tilbud med regional betydning, der har behov for særlig opmærksomhed

Hvis et tilbud er lukningstruet følges følgende procedure:

1. Indstilling af ønske om særlig opmærksomhed for et tilbud til Styregruppen
Kommune/region henvender sig til Styregruppen, med beskrivelse af behovet for særlig opmærksomhed inklusiv økonomiske data, herunder bl.a. udvikling i belægning.

Tilsvarende kan en sag rejses af Styregruppen i tilfælde af at en leverandør anmoder om lukning af et tilbud, som styregruppen gerne ser genovervejet/bevaret.
Styregruppen igangsætter en vurdering af det pågældende tilbud:

- Er der tale om et tilbud, der fremadrettet hensigtsmæssigt skal være til rådighed for at kunne tilgodese behov for behandling/tilbud til regionens borgere?
- Er der tilsvarende tilbud /den samlede kapacitet af den pågældende tilbudstype?
- Hvad er baggrunden for faldet i efterspørgslen (hvilke tilbud får borgerne som alternativ?)

Det er en forudsætning at leverandørerne selv har ageret økonomisk ansvarligt og forsøgt at løse tilbuddets økonomiske udfordringer: lukning af pladser, besparelser, organisatoriske ændringer, der kan nedbringe omkostninger, fx samdrift med andre tilbud, fællesledelse mm.

Vurderingen foretages af en task force nedsat af styregruppen med repræsentanter fra kommuner og region med økonomisk og faglig baggrund.

Task forcen indstiller til Styregruppen om der er grundlag for en særlig opmærksomhed og opstiller mulige forslag til, hvordan den særlige opmærksomhed udmøntes.

2. Beslutningsforløb for den indstillende kommune /region, styregruppe og KKR
Vurderingen af tilbuddet fremsendes til leverandøren (indstillende kommune eller regionen). Hvis den indstillende kommune eller regionen fortsat ønsker en særlig opmærksomhed på det pågældende tilbud, fremsendes en anmodning til Styregruppen sammen med kommunens/regionens egne bemærkninger.

Styregruppen behandler herefter indstillingen forud for behandling i KKR. Task forcens vurdering skal foreligge til efterfølgende styregruppemøde ift. til det møde hvor en anmodning er rejst. Dette med henblik på at sikre en relativ hurtig stillingtagen af hensyn til den konkrete leverandør og den samlede økonomi.

14. Borgeres egenbetaling

Afsnittet beskriver borgernes egenbetaling under ophold på tilbud efter Servicelovens §§ 107 midlertidigt botilbud og 108 længerevarende botilbud og under ophold på botilbudslignende tilbud efter almenboliglovens § 105 samt beboerbetaling på tilbud efter servicelovens §§ 109 krisecenter for kvinder og 110 forsorgshjem

Borgers egenbetaling vedrører forholdet mellem borger og myndighed.

Husleje, el og varme i § 107 og § 108 tilbud.
For §§ 107 og 108 tilbud gælder, at tilbuddets samlede ejendomsudgifter indgår i omkostningsgrundlaget for takstberegningen. Det vil sige, at omkostningsgrundlaget indeholder tilbuddets udgifter til el, varme, vedligehold, forsikring, renovation osv. til både boliger, fællesarealer og servicearealer. Ejendomsomkostninger til §§ 107 og 108 tilbud betales af køberkommunerne i taksten. Tilbuddet har således fået dækket sine ejendomsudgifter af køberkommunerne.

Handlekommunerne fastsætter og beregner, hvor meget den enkelte borger samlet skal betale i husleje, el og varme. På denne måde sikrer handlekommunen, at borgerens betaling fastsættes således, at borgeren er sikret det minimums rådighedsbeløb, der er bestemt i

borgerens handlekommune, jf. servicelovens § 163. Borgerens betaling af el og varme kan derfor være mindre end de udgifter til el og varme, der fremgår af oplysningsskemaet.

For at handlekommunen kan fastsætte borgerens betaling af husleje, el og varme, sender tilbuddet senest 1. november året før et oplysningsskema vedr. den konkrete borgers bolig til handlekommunen. For nye borgere indskrevet efter 1. november, skal oplysningsskemaet så vidt muligt sendes til handlekommunen senest 2 uger inden indskrivningsdagen.

Oplysningsskemaet indeholder størrelsen på borgerens bolig og tilbuddets skøn/budget for det kommende års udgifter til el, varme og andre ejendomsudgifter.

Der er forskellige regler for beregning af husleje i § 107 og § 108-tilbud. Reglerne beskrives blandt andet i Ministeriets "Vejledning om botilbud m.v. til voksne" [15]

Ankestyrelsens principafgørelse 43-19 om serviceloven - botilbud - egenbetaling – meddelelsestidspunktet, fastslår at *Beboere, som opholder sig i midlertidige eller længerevarende botilbud, som er oprettet efter serviceloven, betaler for opholdet (egenbetaling). Når kommunen skal tage stilling til et botilbuds egnethed, skal kommunen også se på, om borgeren har råd til at betale for opholdet i botilbuddet. Kommunen kan ikke opkræve egenbetaling for et botilbud, før kommunen har truffet en afgørelse om egenbetalingens størrelse og meddelt det til borgeren. En afgørelse om egenbetaling har først virkning overfor borgeren fra meddelelsestidspunktet og kun for fremtiden.*[16]

Husleje, el og varme i Almenboliglovens § 105 - botilbudslignende tilbud
I botilbudslignende tilbud (ABL § 105 tilbud) har borgeren egen lejekontrakt med udlejer. Udlejer kan fx være opholdskommuner eller et alment boligselskab. Borgeren betaler i disse tilfælde husleje direkte til udlejer. El og varme betaler borgeren også direkte til udlejer eller til forsyningsselskabet.

Borgernes betaling for husleje, el og varme indgår således ikke i tilbuddets økonomi – og dermed heller ikke i fastsættelsen af taksten for ophold. Da borgeren har egen lejekontrakt med udlejer, vil borgerens opsigelse af lejligheden blive reguleret i henhold til almenboligloven.

I tilfælde med tomme § 105 boliger kan tilbuddet have udgifter til tomgangsleje til udlejer. Omkostninger til tomgangsleje kan medtages i tilbuddets omkostninger – og dermed også i omkostningsgrundlaget for taksterne. I tilknytning til § 105 boligerne vil der ofte være servicearealer. Udgifter til servicearealer indgår i omkostningsgrundlaget for taksterne.

Egenbetaling på tilbud efter servicelovens §§109 og 110
Egenbetaling på botilbud efter servicelovens §§ 109 og 110 reguleres efter BEK nr. 1244 af 13/11/2017 om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og

[15] VEJ nr 9766 af 03/10/2023: Botilbudsvejledningen

[16] Ankestyrelsens principafgørelse 43-19

110. (Bekendtgørelse om egenbetaling for midlertidigt ophold i boformer efter servicelovens §§ 109 og 110)

Der er fastsat én national sats for egenbetaling for ophold (logi) på kvindekrisecenter (§ 109) og én national sats for ophold på forsorgshjem (§ 110). Satsen reguleres årligt og vises på Social- og Ældreministeriets hjemmeside.

Boformen kan fastsætte betaling for kost og vask, hvis boformen vælger at have disse tilbud. Boformen fastsætter betalingen under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider. Borgeren betaler særskilt for disse ydelser direkte til boformen.

Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som betyder, at boformen kan fastsætte, hvor stor en andel af udgifterne til kost og vask, der opkræves betaling for. Boformen kan også vælge, at der ikke skal fastsættes en betaling. Fastsætter boformen ikke eller kun delvist betaling for kost og vask, kan boformen indregne udgifterne hertil helt eller delvist i den samlede takst, som kommunen betaler for borgerens ophold.

Indeholdt i egenbetalingen for logi efter §§ 109 og 110 i lov om social service er betaling for el og varme samt betaling for eventuelt medfølgende børn. Boformen kan derudover fastsætte betaling for kost og vask. Betalingen fastsættes under hensyn til de ydelser, der modtages, bl.a. sådan at det er muligt at fravælge et eller flere måltider eller vask.

Borgeren kan betale særskilt for disse ydelser direkte til boformen. Der kan ikke opkræves betaling for ydelser, som er bevilget individuelt til borgeren, som følge af dennes funktionsnedsættelse.

15. Tællemetode ved aflastningstilbud til børn, unge og voksne

Tællemetoden for aflastningsdøgn ved ophold på aflastningstilbud efter lov om socialservice paragraf 66, nr. 6 og paragraf 107, tælles som "hoteldøgn" fra kl. 12:00 til 12:00 næste dag.

Køber afregner leverandøren det bevilligede antal aflastningsdøgn.

16. Ledsagelse ved sygehusindlæggelse

Ved sygehusindlæggelse gælder KKR's og Region Sjællands aftale om hjælp og ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling i Region Sjælland af patienter/borgere med særlige behov af 25. januar 2016 med mindre, der foreligger anden afgørelse af Afklaringsudvalget[17].

[17] Aftale om hjælp og ledsagelse i forbindelse med sygehusbehandling i Region Sjælland af patienter/borgere med særlige behov https://app-rsjdxp-cms-prod-001.azurewebsites.net/media/0irhyptf/skrivebar-3-_aftale-om-hjaelp-og-ledsagelse-i-forbindelse-med-sygehusbehandling-i-region-sjaelland-af-patienter_revision_190525.pdf

Det har vist sig nødvendigt i Takstaftalen at præcisere forhold, der gælder ved ledsagelse i forbindelse med sygehusindlæggelse af borgere med ophold i botilbud.

Ved indlæggelse på sygehus skal der altid udformes en foreløbig aftale mellem botilbud og sygehus om det forventede behov for bistand under indlæggelse fra henholdsvis botilbud og sygehus. Sygehuset er ansvarligfor at kontakte botilbuddet førstkommende hverdag efter indlæggelse med henblik på afklaring af behov og betalingsansvaret, der hurtigst muligt skal munde ud i en endelig aftale.

Sygehus som bestiller
Støtte, ledsagelse eller overvågning, der er forårsaget af patientens (borgerens) psykiske eller somatiske sygdom, og som har pleje- og behandlingsmæssig karakter udføres og betales af sygehuset.

Sygehuset kan bede botilbuddet om at stille personale, som kender patienten (borgeren), til rådighed for at løse pleje- og behandlingsmæssige opgaver. Ved bestilling af bistand til løsning af pleje- og behandlingsopgaver, betaler sygehuset. Botilbuddet fremsender faktura til sygehuset efter udskrivelse af borgeren i forhold til den bistand, man har ydet efter anmodning fra sygehuset. En kopi af den indgåede aftale skal følge faktureringen.

Særligt i forhold til børn og unge, der er indlagt, kan sygehuset vurdere/anbefale, at botilbuddet skal træde i stedet for primær omsorgsperson (forældreansvar) og ledsage patienten (barnet/den unge) under indlæggelsen. Botilbuddet afgør, hvordan opgaven med at drage omsorg for borgeren løftes. Der vil i hvert enkelt tilfælde være tale om en individuel vurdering og afgørelse.

Myndighed som bestiller
Støtte, ledsagelse, overvågning eller vejledning, der har socialpædagogisk karakter udføres af botilbuddet og betales af myndighedskommunen. Ved behov for støtte (omsorgsindsats), der rækker ud over, hvad der er indgået konkrakt om (takst og evt. tillægsydelse), kontaktes myndighedskommune med henblik på aftale om tillægsydelse for de udgifter, der knytter sig til den aftalte ekstraordinære indsats under borgerens indlæggelse.

Botilbuddet retter således henvendelse til myndighedskommunen, så det forventede behov for støtte under indlæggelse kan afklares og aftales. Såfremt det vurderes, at der er behov for støtte under indlæggelse (rækker ud over kontrakten), er botilbuddet forpligtet på, senest førstkommende hverdag efter indlæggelsen, at rette henvendelse til myndighedskommunen med henblik på indgåelse af kontrakt for tillægsydelse.

Bilag
Bilag 1: Model for takstberegning
Bilag 2a: Eksempel på normal takstberegning
Bilag 2b: Eksempel på beregning af § 85
Bilag 3: Eksempel på beregning ved etablering af tilbud
Bilag 4: Eksempel på beregning ved nedlæggelse af tilbud
Bilag 5: Notat fra Velfærdsministeriet omkring overførsel af over-/underskud

KLADDE